

POLSKA

Zamki i Pałace



POLSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA



Move Your Imagination

www.polska.travel

ISBN 978-83-7336-396-0

PL



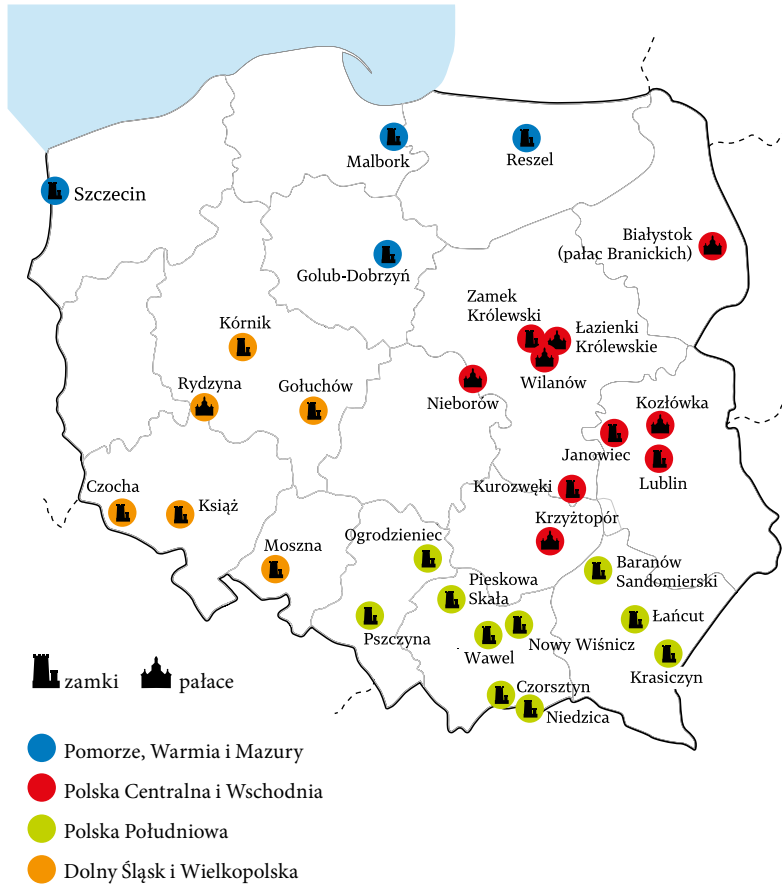
Zamki i Pałace

Polskie zamki i pałace

– ekscytująca przygoda z historią

Średniowieczne ruiny nawiedzane nocą przez Białe Damy, pełne przepychu siedziby magnackie stworzone przez właścicieli-wizjonerów na wzór Wersalu, zamki królewskie pamiętające potęgę Polski od morza do morza, podziemne korytarze twierdz wypełnione skarbami – każdy z tych obiektów zapewni turystom niezapomniane wrażenia.

W Polsce na odkrycie czeka bogactwo historii. Średniowieczne warownie z ziemi, drewna i kamienia, zrujnowane, ale nadal imponujące łańcuchy fortyfikacji, zamki krzyżackie, twierdze obronne przebudowane na siedziby rodowe przez magnaterię prześcigającą się wspaniałością rezydencji, zamki królewskie, w końcu wystawne pałace nawiązujące do najlepszych wzorców Europy. Zmieniały się style architektoniczne, moda i obyczaje, władcy i ustroje. Pomimo ponad 100-letnich zaborów i dwóch konfliktów światowych, a potem komunizmu, który pozbawił dawne rody własności prywatnej – ich dziedzictwo w dużej części ocalało. I tak jak przed wiekami arcydzieła sztuki, stylowe meble, płótna europejskich i polskich malarzy oraz rzeźby zdobią zamkowe i pałacowe wnętrza. W wielu z nich urządzono hotele i ośrodki spa według najwyższych, światowych standardów. Dawne sale balowe, wyposażone w nowoczesny sprzęt służą organizatorom konferencji, zjazdów i sympozjów. ►



► Tutejsze restauracje raczą gości daniami, jakie jadaliby wcześniej królowie i arystokraci. Obecni właściciele zapewniają rozrywkę: koncerty i bale w kostiumach z epoki, polowania na dzikiego zwierza, ale też bezkrwawe łowy – podglądanie ptactwa czy bizonów, aktywny wypoczynek w siodle albo rozwiązywanie zagadek w tzw. escape room-ach. Nabrani dystansu do rzeczywistości sprzyjają spacerom po zrewitalizowanych, eleganckich założeniach parkowych, ogrodach w stylu francuskim lub angielskim, odwodujących się do tradycji oświeceniowej Arkadii czy romantyzmu. Pełniły ongiś rolę salonów sztuki, oaz relaksu, świątyń dumania. I trwają tak do dziś.

Wiele tajemnic
historii wciąż czeka
na swoje odkrycie.



www.zamki.net.pl



www.polska.travel/pl/zamki-i-palace



Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie

– królestwo zegarów

Główną atrakcją są czasomierze, zwłaszcza jeden, którego tarczę stanowi maska zielonego człowieka.

Jasnoszara, wyniosła sylweta renesansowego zamku z zielonymi hełmami wieńcówka każdy, kto wjeżdża mostami na Odrze do centrum Szczecina. To dawna siedziba książąt z pomorskiej dynastii Gryfitów. Przez ponad połowę tysiąclecia władali nad południowym Bałtykiem ziemiami położonymi między Rugią, Lęborkiem a Pyrzycami. Ocalałe z wojen dzieła sztuki związane z Gryfitami można dziś oglądać na stałej ekspozycji zamkowej „Na dworze książąt pomorskich”. Dziedziniec zdobi XVII-wieczny zegar astronomiczny, a inny czasomierz – wieżę zegarową. Był osobiwością czasów, w których powstał czyli pod koniec XVII wieku. Poruszająca oczami, zgodnie z ruchem dużej wskazówki godzinowej, maska zielonego człowieka, datownik pokazujący aktualną datę w otwartych ustach maski, błazen wybijający lewą ręką godziny a prawą – kwadrans, kłapiący przy tym szczęką i przewracający oczami, nad tarczą – kula pokazująca aktualną fazę księżyca, stały się wielką atrakcją zamku. I są nią do dziś, bo zamek po zniszczeniach ostatniej wojny został odbudowany. Poza wystawami obiekt proponuje seanse filmowe, spektakle teatralne i wykłady.



www.zamek.szczecin.pl



Malbork

– dawna siedziba Krzyżaków

To najpotężniejsza warownia gotycka w Europie, a zarazem największa, budowla z cegły na świecie.

Malbork był siedzibą wielkiego mistrza krzyżackiego. Tworzą go: Zamek Wysoki, do budowy którego zużyto około 4,5 mln cegieł, Zamek Średni z Pałacem Wielkich Mistrzów, Infirmierią i Refektarzem oraz Zamek Niski obejmujący arsenał, ludwisarnie, stajnie, browar i kościół. Potężne mury, fosy, zwodzone mosty i kratownice bram, stanowiska armat, maszyny do miotania kamieni i magazyny – wszystkie te części zamku będącego samowystarczalnym miastem, składają się dziś na pomnikowe dzieło gotyckiej architektury, wpisane na listę UNESCO. Co roku od kwietnia do sierpnia na zamku odbywają się w nim nocne widowiska z cyklu „Światło i dźwięk”.

W sierpniu, tydzień po inscenizacji bitwy pod Grunwaldem, ma miejsce oblężenie Malborka. Obie inscenizacje są największymi rekonstrukcjami historycznymi w Europie Środkowej.



www.zamek.malbork.pl



www.visitmalbork.pl



www.polska.travel/pl/unesco/zamek-krzyzacki-w-malborku

Zamek w Golubiu-Dobrzyniu

– arena rycerskich zmagień

Tu na oczach widzów, jak przed wiekami przed królem i dworem rozgrywają się „dzikie boje” z udziałem najprzedniejszych wojów z kraju i ze świata.

Zamek wznosi się na wysokiej zielonej skarpie nad rzeką Drwęcą. Zbudowany został pod koniec XIII wieku przez zakonników krzyżackich. Obecny wygląd, z renesansowymi akcentami i narożnymi wieżyczkami, zyskał czterysta lat później. Dziś jest muzeum i żywym centrum kultury. Co roku przed zamkiem stają w szranki uczestnicy Międzynarodowego Turnieju Rycerskiego, największego w Europie Środkowej. Program wypełniają potyczki konne i piesze z udziałem rycerzy przybyłych z innych krajów, a nawet z odległych kontynentów, zawody łucznicze, pokazy w wykonaniu grup rekonstrukcyjnych oraz popisy kaskaderów. Turniejowi towarzyszą koncerty i kiermasz rękodzieła inspirowanego kulturą średniowiecza. W dawnych zamkowych kuchniach są restauracje, a komnaty przerobiono na pokoje gościnne. W sąsiedztwie zamku znajduje się ośrodek jeździecki z krytą ujeżdżalnią.



www.zamekgolub.pl



W pobliskim miasteczku w 1811 roku spłonął ostatni w Europie stos. Zazwyczaj palono „czarownice”, tym razem, jak mówi legenda, zgładzono kobietę oskarżoną o podłożenie ognia pod zamek.

Reszel

– sztuka i wypoczynek w starym zamczysku

Pamiętające czasy krzyżaków i biskupów, gotyckie wnętrza mieszczą dziś hotel, restaurację, sale wystawowe i konferencyjne.

Wzniesiona w XIII wieku przez Krzyżaków, strażnica ma bogatą historię. Była myśliwską rezydencją biskupów warmińskich i służyła jako pruskie więzienie. Po II wojnie światowej zabytkowy obiekt przekształcono w dom pracy twórczej i galerię sztuki. Zamek położony jest bezpośrednio nad rzeką Sejną, w okolicy malowniczych lasów i jezior. Zachwyca atmosferą zachowanych z pietyzmem gotyckich wnętrz. Odbývają się tutaj międzynarodowe artystyczne plenery, wystawy, spotkania i konferencje. Gospodarze dbają o podniebienie gości, zapewniając im urozmaiconą rozrywkę – organizują biesiady w zamkowych salach, wspinaczkę na mury, paintballowe bitwy i zorbing, wyprawy samochodami terenowymi lub quadami po okolicy, przeloty motolotnią nad mazurskimi jeziorami.



<http://oddzialy.wmwm.pl/>



www.zamek-reszel.com



Zamek Królewski w Warszawie

– paradna siedziba polskich władców

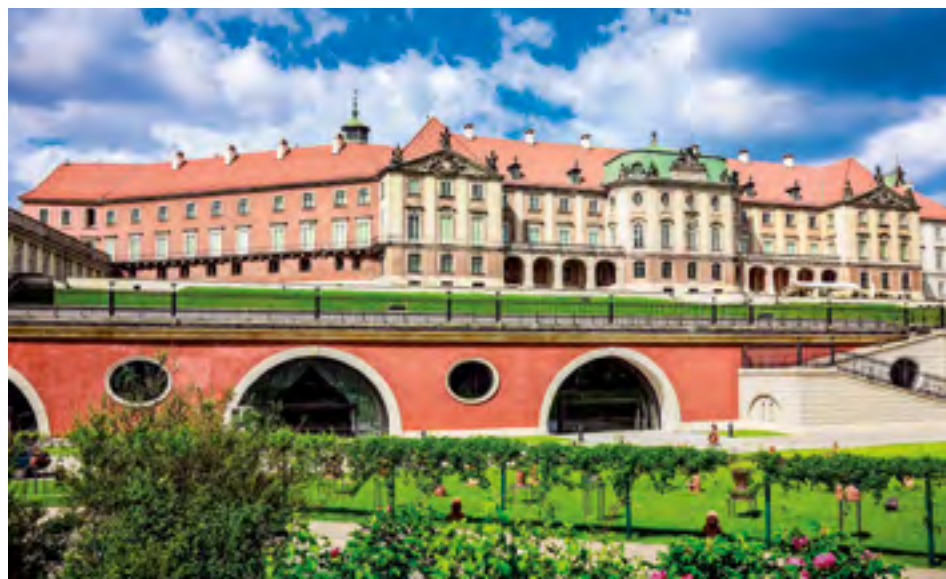
Całkowicie spalony przez Niemców w czasie II wojny światowej, został odbudowany ze składek społecznych całego narodu.

Na Placu Zamkowym wznosi się kolumna Zygmunta III Wazy – pomnik króla, który przeniósł stolicę Polski z Krakowa do Warszawy. Jest to jedno z ulubionych miejsc spotkań, a także początek wycieczek Traktem Królewskim prowadzącym stąd do Wilanowa.

Barokowo-klasycystyczna bryła z kwadratowym dziedzińcem wewnętrznym najatrakcyjniej prezentuje się od strony Wisły, nad którą dominuje z wysokiej skarpy. To wschodnia elewacja odtworzona na podstawie obrazów Canaletta, które można dziś oglądać w zamkowych wnętrzach. Historia zamku sięga XIV wieku, potem wielokrotnie niszczyli go wrogowie, był więc odbudowywany i rozbudowywany. Mieszkali w nim księżęta Mazowsza, a potem królowie Polski – przez wieki pełnił funkcję ich rezydencji, tak jak wcześniej zamek na Wawelu. W 1791 roku uchwalono tutaj pierwszą w Europie i drugą na świecie ustawę zasadniczą, Konstytucję 3 Maja.

W okresie między dwoma wojnami światowymi lokatorami zamku byli premierzy i prezydenci II Rzeczypospolitej, a także ludzie kultury, odbywały się najważniejsze uroczystości państwowe.

Wraz ze Starym Miastem Zamek Królewski wpisano na listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO.



www.zamek-krolewski.pl



<https://kolekcja.zamek-krolewski.pl/>



W 1683 roku pod Wiedniem armia pod dowództwem Jana III Sobieskiego wygrała przełomową bitwę, miażdżąc zagrażającą Europie armię turecką. Zapobiegło to islamizacji naszego kontynentu.

Wilanów

– pałac zbawcy Europy

Jest dziś muzealną skarbnicą i galerią wybitnych dzieł sztuki. Pałac otoczony ogrodem z warszawską starówką łączy Trakt Królewski.

Barokowa rezydencja była darem króla Jana III Sobieskiego dla ukochanej żony, Marysieńki. Architektura wilanowskiego pałacu łączy osiągnięcia sztuki europejskiej z upodobaniami polskiej szlachty. Dziś podzielona tematycznie bogata kolekcja wilanowska reprezentuje różne epoki, są w niej antyczne wazy, obrazy Cranacha, Rubensa i Davida, chińska porcelana, a ta także przedmioty codziennego użytku. W dawnej ujeżdżalni pałacowej mieści się Muzeum Plakatu. We wnętrzach i plenerze odbywają się wystawy, spotkania, koncerty, a podczas Międzynarodowej Letniej Akademii Muzyki Dawnej – warsztaty muzyczne. Na terenie 45-hektarowego parku wilanowskiego znajdują się ogrody w różnych stylach: dwupoziomowy ogród barokowy, neorenesansowy ogródek różany, angielski ogród krajobrazowy oraz park krajobrazowy angielsko-chiński. Wiosną w pałacowym parku kwitną magnolie, jedno z najstarszych drzew tego gatunku w Polsce. Jezioro Wilanowskie i Potok Służewiecki oraz sztuczny staw z czasów króla stwarzają w parku specyficzny mikroklimat i romantyczną atmosferę.



www.wilanow-palac.art.pl



www.postermuseum.pl



Łazienki Królewskie

– romantyczne miejsce dla amatorów sztuki

Są najpiękniejszym parkiem stolicy, a zarazem jednym z największych ogrodowych kompleksów Europy.

Łazienki to symboliczne dzieło ostatniego króla Polski, Stanisława Augusta Poniatowskiego polityka, reformatora, filozofa, wybitnego mecenasa i kolekcjonera sztuki. Porównywane są do rzymskiego parku Villa Borghese na wzgórzu Pincio. Przypominają go bowiem charakterem i układem terenu – 76 –hektarowy park położony jest na nadwiślańskiej, wysokiej skarpie, po której od Traktu Królewskiego schodzi alejkami ku rzece. W malowniczym stawie, po którym pływają łabędzie i spacerowe łódki z turystami, przegląda się klasycystyczny Pałacyk na Wyspie. Pobliski, niewielki Amfiteatr wzorowany na Herkulanum, gości w letnie noce nie tylko spektakle antycznych mistrzów. Sztuki i przedstawienia operowe wystawiane są również w Starej Oranżerii, na deskach Teatru Królewskiego, jednego z zaledwie kilku w Europie oryginalnych, XVIII-wiecznych teatrów dworskich. W Starej Oranżerii znajduje się również Królewska Galeria Rzeźby z kolekcją marmurowych posągów i gipsowych kopii najważniejszych dzieł starożytnych oraz nowożytnych. Jest tu też Galeria Rzeźby Polskiej z pracami niemal wszystkich najwybitniejszych polskich artystów ostatnich dwóch stuleci. Od maja do września, pod pomnikiem Fryderyka Chopina organizowane są niedzielne koncerty chopinowskie.



W koronach wiekowych drzew hasają oswojone wiewiórki a pośród klombów przechadzają się pawie.



www.muzeum.warszawa.pl

www.lazienki-krolewskie.pl





W roślinnym gąszczu Arkadii ukryte są romantyczne pawilony nawiązujące formą do budowli antycznych i egzotycznych oraz do mitologii, baśni i legend.

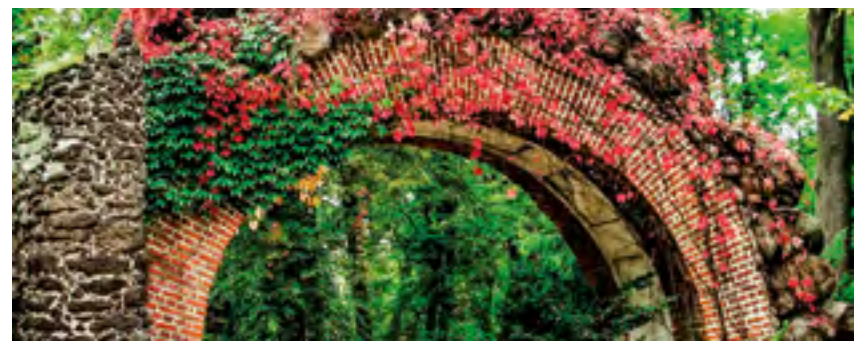
Nieborów – pałac wśród ogrodów

Rezydencja wyróżnia się wspaniałą architekturą i oryginalnymi wnętrzami oraz bezcenną kolekcją dzieł sztuki.

Pałac Radziwiłłów wraz z ogrodem w Nieborowie i Ogród Romantyczny Heleny Radziwiłłowej w Arkadii wchodzi w skład Muzeum w Nieborowie i Arkadii.

Zwiedzanie pałacowych wnętrz jest podróżą przez style i mody panujące w Europie od XVII do początków XX wieku. Magnacką kolekcję rzeźb, obrazów, grafiki, mebli, brązów, porcelany oraz biblioteczne zbiory można podziwiać dzięki inicjatywie Stanisława Lorenza. Jako dyrektor Muzeum Narodowego w Warszawie w 1945 roku zgodnie z wcześniejszym porozumieniem z Radziwiłłami, otoczył opieką unikatowy pałac nieborowski i jego zbiory oraz zabytkowy ogród w Arkadii, włączając je niezwłocznie w skład swojej placówki. Byłych właścicieli NKWD wywiozło do obozu w ZSRR.

Obok pałacu mieści się manufaktura majoliki. Niepowtarzalne wyroby wykonywano z miejscowej glinki, początkowo czerpiąc wzorce ze słynnych manufaktur europejskich, potem zaś sięgając do lokalnych tradycji. Pałac otacza ogród francuski ze wspaniałymi okazami drzew i regularnymi szpalerami roślin. Pobliska Arkadia utrzymana w stylu angielskim to jeden z najpiękniejszych romantycznych ogrodów w Europie.



Zamek w Janowcu Lubelskim

– z Czarną Damą podczas pełni

Duch Heleny Lubomirskiej ukazuje się w jasne noce odziany w czarny woal. Niektórzy słyszeli jej płacz po ukochanym rybaku, którego nie mogła poślubić.

Zbudowany w celach obronnych przez hetmana wielkiego koronnego Mikołaja Firleja, przez 150 lat należał do tego jednego z najprzedniejszych rodów magnackich w Polsce. Potem przejęli go kolejni: Dulscy, Tarłowie i Lubomirscy. Sama konstrukcja pod względem wymiarów – 121 na 71 metrów należała do największych w kraju. Z czasem straciła charakter obronny – ocalała do dziś ruina ma już wygląd wczesnorenansowy. Mury okalające bramę wjazdową pokrywają białoczerwone pasy i nawiązujące niezgrabną formą do sztuki ludowej, postacie żołnierzy malowane na tynku. Ze szczytu murów widać jak na dłoni rozciągający się po drugiej stronie płynącej dołem Wisły, Kazimierz Dolny. W zachowanej części zamku znajduje się niewielkie muzeum, w pobliskim parku postawiono skansen. Ponad stuletni spichlerz mieści wystawę etnograficzną, w równie wiekowej stodole odbywają się koncerty i teatralne spektakle, a w XVIII-wiecznym szlacheckim dworze urządzono wystawę wnętrz ziemiańskiego domu i przygotowano pokoje gościnne.



Pomiędzy Janowcem
a Kazimierzem Dolnym kursują
nowoczesne promy. Przeprowa
ma kilkusetletnią tradycję
– niegdyś odbywała się długimi,
rzecznymi barkami.



www.kazimierzdolny.eu



Pałac Branickich w Białymstoku

– polski Wersal

Rezydencję magnacką otaczają najpiękniejsze w tej części Europy, barokowe ogrody.

Właścicielem rezydencji jest dziś Uniwersytet Medyczny w Białymstoku. W pałacowych wnętrzach znajduje się Muzeum Historii Medycyny i Farmacji.

Kompozycja przestrzenna całego kompleksu zachwyca idealną symetrią. Fantazyjnie uformowane klomby, fontanny i rzeźby rozmieszczone są wzdłuż żwirowych alejek, prowadzących gościa wprost ku barokowej fasadzie pałacu. Główną elewację budynku, rzęście oświetloną wieczorem oglądają goście wielu odbywających się w obiekcie wydarzeń kulturalnych, w tym międzynarodowego festiwalu soulowego “Pozytywne wibracje”

Białostocką rezydencję zaprojektował wybitny XVII-wieczny architekt Tylman van Gameren. Dzięki jego kunsztowi, pałac określany jest mianem Wersalu Północy i w tej części Europy nie ma sobie równych.



www.umb.edu.pl



www.ogrodbranickich.bialystok.pl



Zamek w Lublinie

– świadek braterstwa Wschodu z Zachodem

To tutaj podpisano akt, na mocy którego Polska i Litwa połączyły się na kilka stuleci w jedno państwo. Unia Lubelska uważana jest za prekursorkę Unii Europejskiej.

Unia Lubelska tworzyła Rzeczpospolitą Obojga Narodów – Polskiego i Litewskiego, pojmowanych jako narody w sensie politycznym, wspólnoty obywateli świadomych swej przynależności i odpowiedzialności za własne państwo. Miedzioryt przedstawiający obrady Sejmu Wielkiego, na którym podpisano dokument można dziś oglądać w Muzeum Historii Miasta Lublina na zamku. Najcenniejszym jego zabytkiem jest gotycka Kaplica Trójcy Świętej – jej wnętrza pokrywają bizantyjsko-ruskie freski, stworzone na specjalne zamówienie króla Władysława II Jagiełły. Ocalała ona z pożogi jaka strawiła królewski zamek w XVII wieku podobnie jak najstarsza, romańska wieża o grubym murach. Obiekt odbudowano już w innym kształcie. Neogotycka elewacja wznoszącego się na wzgórzu, w pobliżu Starówki, zamku jest tłem wielu wydarzeń artystycznych, w tym Carnawału Sztuk-Mistrzów, wypełnionego popisami linoskoczków, kuglarzy i monumentalnych, nocnych spektakli multimedialnych

www.zamek-lublin.pl

10 stycznia 1959 roku na Zamku w Lublinie rozpoczęły się obrady Sejmu, poprzedzające zawarcie unii polsko-litewskiej.



Pałac w Kozłowie

– rezydencja godna Napoleona III

Jedno z najciekawszych muzeów w kraju, zachwyca bogatą kolekcją malarstwa i rzeźby we wnętrzach inspirowanych Wersalem.

Wzniesiony około 1742 roku dla rodziny Bielińskich według projektu Józefa Fontany. W roku 1799 stał się własnością rodziny Zamoyskich. We wnętrzach pałacowych zachował się autentyczny wystrój z przełomu XIX i XX wieku w stylu Drugiego Cesarstwa. Chlubą muzealnej kolekcji są portrety rodzinne Zamoyskich oraz kopie arcydzieł malarstwa europejskiego. W dawnej powozowni otworzono Galerię Sztuki Socrealizmu, w której zebrano ponad 1600 oryginalnych prac – rzeźb, obrazów plakatów polskich artystów z lat 50. XX wieku, kiedy to kanony sztuki dyktowała ideologia marksistowsko-leninowska. Odtworzony, XVIII-wieczny układ parkowy z zachowanymi elementami neobarokowymi jest laureatem wielu nagród.



Odwiedzający mogą obejrzeć autentyczne kroniki z lat 50-tych, znane jako Polskie Kroniki Filmowe.



www.muzeumzamoyskich.pl

Przez ponad pół wieku, do czasu wybudowania Wersalu, Krzyżtopór był największą rezydencją w Europie. Dziś to ruiny, które można zwiedzać również po zmroku.

Zamek Krzyżtopór – nawet konie przeglądały się kryształowych lustrach

Na dumną nazwę pałacu składają się „krzyż” i „topór” – symbol wiary oraz herbowy znak właściciela.

Zamek Krzyżtopór wzniesiony został przez Krzysztofa Ossolińskiego jako palazzo in fortezza, czyli rezydencja łącząca wygodę mieszkańców z funkcją obronną. Wszechstronnie wykształcony magnat świadomie nawiązał w nim do jednej z najwspanialszych włoskich rezydencji, własności rodu Farnese – zamku Caprarola w Viterbo, który odwiedził w czasie swej podróży do Rzymu. Zamek Ossolińskiego miał przyćmić siedziby innych arystokratów nie tylko rozmiarami, ale oryginalnym konceptem. Stąd jego układ inspirowany kalendarzem. Na rogach wzniesiono cztery baszty symbolizujące cztery pory roku. Wewnątrz urządzono tyle wielkich sal, ile miesięcy oraz tyle mniejszych pokoi, ile tygodni w roku. Pałac miał tyle okien, ile jest dni w roku. W stajniach zawisły kryształowe lustra, a konie jadły siano z marmurowych żłobów. W wieży nad bramą jedną z sal nakryto szklanym stropem. Na wyższej kondygnacji urządzono akwarium, tak by zgromadzeni za stołem goście podczas uczyty mogli podziwiać egzotyczne ryby. Przez ponad pół wieku, do czasu wybudowania Wersalu, Krzyżtopór był największą rezydencją w Europie.



www.swietokrzyskie.travel



www.krzyztopor.org.pl



Pałac Kurozwęki

– echa legendy o królu Popielu

Spotkanie z potomkiem legendarnego Popiela, labirynt w kukurydzy i spotkanie z amerykańskim bizonem. Właściciele tutejszego pałacu fundują turystom moc wrażeń.

Pałac zbudowany został w końcu wieku XIV. Początkowo w posiadaniu rodu Kurozwęckich herbu Poraj, po wiekach przechodzenia z rąk do rąk przypadł Popielom herbu Sulima, którzy rezydowali w majątku aż do 1944 roku. Wtedy władze wyгнаły Marcina Popiela z jego dóbr, skazując je na dewastację. Zaraz po przemianach ustrojowych, potomkom rodu udało się odzyskać pałac wraz z przyległymi gruntami.

Aby siedzibę przywrócić do dawnej świetności, Popielowie postanowili udostępnić Kurozwęki turystom. Martin i jego liczna rodzina sprowadzili tutaj nie tylko biony, ale też założyli mini-zoo, w którym po sporych wybiegach pędzą strusie i przechadzają się lamy. Są też stadnina koni arabskich i sezonowy labirynt w kukurydzy. W sierpniu odbywa się festiwal "Dziki zachód w Kurozwękach."

Zainteresowanie budzi muzeum kryjące kolekcję obrazów Józefa Czapskiego oraz płótna Józefa Mehoffera, Piotra Michałowskiego i Henryka Siemiradzkiego.



www.kurozweki.com





Zamek na Wawelu

– panteon królów i bohaterów narodowych

Dawna siedziba polskich władców znajduje się na liście UNESCO.

Wawel to wzgórze, a właściwie zrąb tektoniczny z epoki miocenu, zbudowany z górnourajskich wapieni liczących 160 milionów lat. Przez wieki pełnił rolę centrum państwowości polskiej – do końca XVI stulecia mieszkali w nim królowie. Dziś siedemnastu z nich spoczywa w podziemiach tutejszej Bazyliki archikatedralnej p.w. św. Stanisława i Wacława, a w ich sąsiedztwie prochy bohaterów narodowych: Tadeusza Kościuszki i Józefa Piłsudskiego oraz poetów doby romantyzmu: Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego.

Cały kompleks obronno-rezydencyjny zamku na Wawelu ma aż powierzchnię 7040 mkw i udostępnia ponad 70 sal. Stała ekspozycja muzealna obejmuje

reprezentacyjne i prywatne komnaty królewskie, skarbiec i zbrojownię. Ze stropu wielkiej sali zwanej Poselską spogląda na zwiedzających 30 rzeźbionych głów, oryginalnych portretów społeczeństwa polskiego z okresu renesansu. Najcenniejszy jest zbiór utkanych pod koniec XVI wieku arrasów, które przedstawiają sceny biblijne.

Wawel wraz ze Starym Miastem, dzielnicami Kazimierz i Stradom został wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Bezcennym przedmiotem przechowywanym w Skarbcu Koronnym jest Szczerbiec – koronacyjny miecz polskich królów.



Baranów Sandomierski

– „mały Wawel” z Białą Damą

Perła polskiego renesansu przyciąga turystów, filmowców i dobre duchy.

Zespół zamkowo-parkowy w Baranowie jest najwyższej klasy zabytkiem i luksusową oazą wypoczynku. Twórcą tej architektonicznej perełki był pracujący na Wawelu włoski artysta Santi Gucci. Zamek zbudowano w XVI wieku na planie prostokąta. Działziniec zamknięto ze wszystkich stron, otaczając na wzór krakowskiej rezydencji królów arkadową galerią. Zaskakujące jest to, że na dziedziniec wchodzi się po schodach. Usytuowano go tak wysoko, by uchronić przed wodami płynącej pod zamkiem Wisły. W zamku mieszczą się muzeum i restauracja. Przylega do niego elegancki hotel, a w części zabytkowych wnętrz urządzono najbardziej luksusowe, stylowe apartamenty. Są tu też Centrum Konferencyjne i Akademia Golfa. Po zamkowych korytarzach przechadza się Biała Dama.



www.baranow.com.pl



Kulturowy „Szlak Rezydencji
Pałacowych i Muzeów” łączy
Baranów Sandomierski z Łańcutem.



Łańcut

– wnętrza pełne muzyki

Jedna z najwspanialszych rezydencji arystokratycznych w Polsce z oryginalnym wyposażeniem wnętrz. Słynie z unikatowej w świecie kolekcji powozów konnych.

Spacer po zamkowych salach jest fascynującą podróżą wstecz do czasów, gdy mieszkali w nim kolejne pokolenia Potockich. To im zawdzięczamy możliwość oglądania wnętrz prezentujących panującą od XVII po przełom XIX i XX wieku modę. Zadbano tu o detale, a każdy eksponat sam w sobie jest zabytkiem. Zamek gromadzi bogate zbiory malarstwa, grafiki, mebli, instrumentów muzycznych, porcelany, przedmiotów ze szkła, laki i srebra, tkanin oraz bezcenny księgozbiór. Dwa budynki neobarokowych Stajni oraz modernistycznej Wozowni z elementami klasycznymi, choć tworzą oddzielny kompleks hipiczny, stanowią część łańcuckiej rezydencji. Zgromadzone w nich powozy tworzą wyjątkową kolekcję, jedną z największych na świecie. Budowla otoczona jest rozległym angielskim parkiem. Niemal przez cały rok w zamku i w plenerze rozbrzmiewa muzyka. Tradycje koncertowe w Łańcutie sięgają XVIII wieku.



www.zamek-lancut.pl



Nowy Wiśnicz

– zamek, który bronił się sam

Jeden z najcenniejszych zabytków architektury militarnej w Polsce.

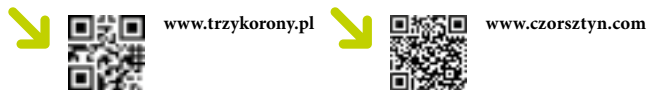
Z zamkowych murów grzmiało niegdyś 80 armat, a zgromadzone w spichrzach zapasy pozwalały załodze stawić czoło nawet trzyletniemu oblężeniu. Obiekt jest przykładem realizacji renesansowej idei włoskiego palazzo in fortezza, a więc rezydencji otoczonej fortyfikacjami. Takiej koncepcji służy samo położenie na skraju cypla, wcinającego się w dolinę rzeki Leksandrówki. Widoczna z drogi, czteroskrzydłowa budowla z czterema wieżami okala wewnętrzny dziedziniec z XVII – wieczną arkadową loggią. Największą atrakcją jest multimedialna podróż z wykorzystaniem occulusa, która gości Bastionu VR przenosi cztery stulecia wstecz. Udostępniono też Trasę Nietoperza po podziemiach, kryptę z oryginalnymi sarkofagami kryjącymi prochy właścicieli zamku – Lubomirskich oraz komnaty mieszkalne o tak niebanalnych nazwach jak Sala Szeptów czy Komnata Herkulesa. W ofercie jest udział w dorocznej Rycersko-Szlacheckiej Biesiadzie i ślub w zamkowej kaplicy połączony z weselem w Sali pod Złotym Plafonem, z udziałem bractwa rycerskiego.



www.zamekwnicz.pl

Konstrukcja zamku była
odzwierciedleniem włoskiego
konceptu *palazzo in fortezza*.





Atrakcją turystyczną jest zaporę na Dunajcu z działającą przy niej elektrownią wodną.

Niedzica i Czorsztyń – „fotogeniczne” zamki nad Dunajcem

W starych murach pobrzmiwa echo legend o skarbie Inków i Janosiku.

Na przeciwległych, zielonych brzegach rzeki, nad Zbiornikiem Czorsztyńskim stoją dwa średniowieczne zamki z kamienia. W ich tle – zbiegające się w tym miejscu masywy Pienin i Gorców. Zamek Wronin w Czorsztyńcu to ruina, choć w czasach świetności zajeżdżali doń władcy, w tym królowa Jadwiga. Zamek Dunajec w Niedzicy zachowany jest w znakomitym stanie. W jego piwnicach więziono ponoć zbójnika Janosika, a podziemia mogą kryć skarb Inków, czego dowodem miał być znaleziony przez archeologów testament sporządzony pismem węzełkowym, kipu. Bezpośrednio pod zamkiem jest przystań, do której zawijają kursujące po sztucznym zbiorniku statki „Biała Dama”, „Harnaś” i „Dunajec”. Nieopodal zbiegają się popularne szlaki turystyczne, a zimą w okolicy działają wyciągi narciarskie. Ciekawym wydarzeniem jest niedzicki festiwal muzyczny „Barok na Spiszu”.



Krasiczyn

– zamek z magnackiego snu

Renesansowo-manierystyczny kompleks należy do najpiękniejszych w kraju.

To Marcin Krasicki, uznawany za jednego z najwybitniejszych wówczas mecenasów sztuki w Polsce, przekształcił surowy zamek obronny wzniesiony przez ojca we wspaniałą, wielkopańską rezydencję. Wyznawany przez Krasickich, przedstawicieli magnackiego rodu, porządek świata prezentują narożne baszty. Każda jest inna. Najefektowniejsza, Boska, przykryta kopułą, kryje kaplicę. Baszta Papieska ma attykę w kształcie korony, jaką zakładali rzymscy zwierzchnicy Kościoła katolickiego. Królewska, którą wieńczy sześć wieżyczek, wygląda jak zamek. Szlachecka najeżona jest blankami. Ściany rezydencji dekorowane są malowidłami obrazującymi sceny myśliwskie i biblijne, medaliony z popiersiami cesarzy i wizerunkami polskich królów. W otaczającym zamek, parku rośnie 200 gatunków drzew i krzewów z całego świata. Północne skrzydło zamku, pawilony Myśliwski i Szwajcarski oraz Powozownia zostały zaadoptowane na hotel.

Na dziedzińcu i we wnętrzach odbywają się koncerty, spektakle i pikniki. Zaledwie 10 km dzieli Krasiczyn od Przemyśla, pełnego zabytków miasta z historycznego pogranicza Polski i Rusi.



www.krasiczyn.com.pl



Pieskowa Skała

– inspiracje “włoszczyzną”

Właściciele tego zamku parali się czarną magią i zbójowaniem.



www.pieskowaskala.pl



www.orlegniazda.pl



Zamek wznosi nad doliną Prądnika wśród malowniczych wapiennych skał Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Wcześniej był królewską strażnicą, mającą strzec drogi z Krakowa na Śląsk. Zafascynowany modą na “włoszczyznę”, a przede wszystkim Wawelem, wojewoda sandomierski Stanisław Szafraniec przekształcił zamek w renesansową rezydencję z arkadowym dziedzińcem i loggią. I w takim kształcie można go dziś oglądać, słuchając opowieści przewodników o samym Stanisławie, protektorze protestantów i opiece Mikołaja Reja, oraz przodkach Szafranców. A z tych jeden był zbójnikiem, drugiego zafrapowały alchemia i czarna magia, inny z kolei kazał zamurować w wieży niewierną żonę, Dorotę. Pamiątką po tej tragedii jest Skała Dorotki, na której stała najstarsza, nie istniejąca dziś część zamkowego założenia. Obiekt należy do najwartościowszych zabytków polskiego Odrodzenia i jest niewątpliwą atrakcją turystyczną Szlaku Orlich Gniazd. W sąsiedztwie zamku znajduje się charakterystyczna, wysoka na 25 metrów Maczuga Herkulesa, najsłynniejszy w kraju ostaniec.



Co roku w czerwcu w Pieskowej Skale odbywają się Dni Kultury Staropolskiej. To niepowtarzalna okazja do posłuchania muzyki dawnej, poznania tradycyjnych tańców i kuchni.

Ciekawostką jest urządzony u stóp zamku Park Miniatur, prezentujący jurajskie warownie i średniowieczne maszyny wojenne.



www.zamek-ogrodzieniec.pl



www.park-ogrodzieniec.pl

Ogrodzieniec – najpopularniejszy z zamków Orlich Gniazd

Historia sprawiła, że po wspaniałym zamku pozostały ruiny. Mury z kamienia i wapienne ostańce tworzą na zielonym wzgórzu niezwykłą, białą kompozycję.

Zamek Ogrodzieniecki w Podzamczu, wzniesiony za czasów króla Kazimierza Wielkiego na najwyższym wzniesieniu Jury Krakowsko-Częstochowskiej to największy i najbardziej znany obiekt zamkowy na Śląsku. Był przykładem kunsztu dawnych budowniczych, którzy przez stulecia uczynili z Ogrodzieńca imponującą magnacką rezydencję. Dwukrotnie zdobyty i spalony przez Szwedów w czasie potopu, pozostał ruiną. Otwarta w wyniku ostatnich prac renowacyjnych trasa zwiedzania udostępnia odbudowane, drewniane krużganki. Iluminacja ruin pozwala na zwiedzanie ich również nocą, w towarzystwie przewodników przebranych za zjawy, którzy opowiadają lokalne legendy i historię ogrodzienieckiego zamczyska. Od maja do września odbywają się tu pokazy rekonstrukcji historycznych w wykonaniu członków Bractwa Rycerskiego Ziemi Ogrodzienieckiej.



Pszczyna

– zamek Telemiana i patriotycznych Hochbergów

Pokonał kontrkandydatów w rankingu na Najładniejszy zamek w woj. śląskim, zorganizowanym przez Polską Organizację Turystyczną.

Był kolejno gotyckim zamkiem obronnym, który oparł się najazdowi husytów, renesansową rezydencją, barokowym, trójskrzydłowym pałacem rozbudowanym w duchu XVII-wiecznej architektury. Ten ostateczny kształt nadali mu ówcześni właściciele Hochbergowie, ród przybyły na Śląsk z Miśni w XIII w. Ostatni z nich Hans Heinrich XVII przyjął obywatelstwo polskie i walczył w polskich siłach zbrojnych na Zachodzie. Co ciekawe potomek Hochbergów, książę Bolko VI von Hochberg mieszka teraz w Monachium. Muzeum Zamkowe w Pszczynie udostępnia XIX i XX-wieczne komnaty, gdyż mimo dwóch wojen stylowe wyposażenie w znacznej części się zachowało, Zbrojownię z kolekcją broni od XVI w., Gabinet Miniatur z blisko 200 portretami nie tylko Hochbergów. Przez kilka lat nadwornym kapelmistrzem i organistą w Pszczynie był jeden z najwybitniejszych kompozytorów barokowych w Europie, Georg Philip Telemann. Dziś melomani mogą posłuchać jego utworów podczas organizowanych od blisko czterech dekad “Wieczorów u Telemiana”.



www.zamek-pszczyna.pl



www.slaskie.travel

Niedaleko zamku można odwiedzić Pokazową Zagrodę Żubrów.



Gołuchów

– „zamek znad Loary” w Wielkopolsce

To Izabelli z Czartoryskich i sprowadzonym przez nią francuskim artystom, rezydencja zawdzięcza swój przepych.

Ponad 400 lat liczy gołuchowski zamek. Początkowo pełnił funkcje obronne. Dopiero, gdy dobra nad rzeką Trzemną pod Kaliszem objął w posiadanie Tytus Działyński z Kórnika, jego żona – Izabela z Czartoryskich wzięła na siebie trud wzniesienia rezydencji magnackiej z prawdziwego zdarzenia. Efekt pracy francuskich architektów, rzeźbiarzy i malarzy to neorenesansowy pałac otoczony 162-hektarowym parkiem. Urządzone ze smakiem wnętrza zdobią dzieła sztuki – w tym zbiór waz greckich z kolekcji również zgromadzonej przez Izabelę, która spoczywa w mauzoleum na terenie parku. Wśród półtora tysiąca rosnących w nim drzew jest wiele unikatowych gatunków. Z parkiem sąsiaduje pokazowa zagroda, w której żyją żubry, daniele i koniki polskie. W oficynie działa jedyne w Polsce Muzeum Leśnictwa.



www.mnp.art.pl

Dawnym właścicielom zależało, aby kolekcja się „nie rozproszyła i przyniosła pożytek, wywołując upodobania do sztuki i zmysł piękna”.



Książ

– dotknij tajemnicy

Średniowieczna siedziba książęca, przebudowana przez późniejszych właścicieli w stylu barokowym należy obok Malborka i Wawelu do największych polskich zamków.

Jakkolwiek tytułowe hasło jest sloganem promocyjnym całego regionu, to właśnie w Książu najdosłowniej dotyka się tajemnicy. Na zamku odbywa się corocznie Dolnośląski Festiwal Tajemnic, największe w kraju spotkanie poszukiwaczy skarbów i pasjonatów historii. Zwiedzając apartament Marii Teresy Oliwii Hochberg von Pless, znanej jako Księżna Daisy, można wysłuchać opowieści o tej jednej z najciekawszych postaci związanych z dziejami obiektu, kobiecie zachwycającej niezwykłą urodą oraz pacyfistyczną postawą w okresie obu wojen światowych. W 1941 roku zamek przeszedł we władanie III Rzeszy. Wycieczki mogą oglądać Sypialnię Hitlera w Saloniku włoskim z bezpośrednim połączeniem z szybem ewakuacyjnym, dziś skrytym za szafą. Fuhrer w szykowanej tu dla niego kwaterze głównej nigdy się nie pojawił. Grupy schodzą też do tunelu wykutego w skale na poziomie minus 15 metrów – stanowiącego część największego i najbardziej tajemniczego przedsięwzięcia budowlanego III Rzeszy, kompleksu Riese.

Książ miał być też jednym z miejsc, gdzie mogła zostać ukryta Bursztynowa Komnata, zrabowane przez Niemców z Carskiego Sioła dzieło gdańskich mistrzów. Wiązano go również z poszukiwaniami Złotego Pociągu.



www.książ.walbrzych.pl



Cały kompleks, w tym pałac i park obejmuje osiem tysięcy metrów kwadratowych. Pałac mieści 365 pokoi a zdobi go, aż 99 wież.

Moszna

– Belle Epoque w każdym calu

Eklektyczny zamek ma 99 wież i 365 pomieszczeń. Otacza go park z wiekowymi drzewami.

Według legendy w średniowieczu w Mosznej mieszkali Templariusze. Jednak dzisiejszą, fantazyjną formę nadał zamkowi późniejszy właściciel, Franz Hubert von Tiele-Wicker. Co ciekawe jego dziadek był górnikiem fedrującym w pobliskich, Tarnowskich Górach, ale dobry mariaż z wdową po właścicielu kopalni oraz tytuł szlachecki nadany przez króla pruskiego, zmienił status rodziny. Zamek w Mosznej jest dziełem eklektycznym. Nawiązuje głównie do form barokowych, ale w detalach architektonicznych i dekoracji widać wpływ innych epok. Włącznie z secesją, która rodziła się właśnie wtedy, gdy modernizowano budowlę. Zgodnie z kanonami Belle Epoque wyeksponowano malownicze walory rezydencji i wkomponowano jej bryłę w parkowe otoczenie. Pałac w Mosznej jest miejscem plenerów, wydarzeń artystycznych, koncertów cyklu „Jazz w Pałacach”. W części zabytkowych pomieszczeń urządzono pokoje do wynajęcia, na dzieci czeka pokój zabaw Hrabiolandia, a na dorosłych – salon odnowy biologicznej z sauną. Do Zamku przylega odrestaurowana oranżeria.



www.moszna-zamek.pl

Kórnik

– fascynacja Orientem

Zamek w stylu neogotyku angielskiego ze słynną w Europie biblioteką.

W 1924 roku podarował go narodowi polskiemu Władysław Zamoyski, ten sam, który pod koniec XIX wieku kupił dla Polski Zakopane i Morskie Oko. Dziś w zamku mieści się muzeum. Plany rezydencji i ogrodu były dziełem włoskich i niemieckich architektów. Oryginalnym kształtem kórnicki zamek nawiązuje do angielskich wzorów okresu romantyzmu. W XIX wieku strzelistą sylwetką z wieżyczkami i blankami murów oraz wypełnioną wodą fosą podkreślono klimat dawnej rycerskiej siedziby. W dekorację elewacji, także wzorem angielskim, wpleciono orientalne motywy. Największą i najbardziej rozslawioną komnatą zamkową jest Sala Mauretańska, której wystrój przywodzi na myśl pałace sułtanów. 33-hektarowy park w stylu angielskim wypełnia 3 tysiące drzew i krzewów z całego świata, w tym rododendronów tworząc Arboretum Kórnickie, największy tego typu obiekt w Polsce.



www.kornik.pl



Zamek Czocha

– pełen zagadek, legend i smaków

W tutejszej studni topiono niewierne żony, w podziemiach może dotąd znajdować się skarb, a w pobliskiej Leśnej prowadzono badania nad rakietami V1 i V2.

Zamek powstał w XIII wieku jako warownia. Po burzliwych wiekach, pożarze, który w XVIII wieku zniszczył budowlę, przywrócono zabytkowi dawną świetność. Dzięki temu zamek stał się jedną z najciekawszych atrakcji Dolnego Śląska. Po korytarzach snują się widma niewiernych żon utopionych w studni. Nocą słychać płacz dziecka dobiegający z jednego z kominków, gdzie zamurował je właściciel zamku, gdy odkrył, że nie jest jego. Inny mieszkaniec miał ukryć w podziemiach insygnia koronacyjne Romanowów. Elegancki hotel z secesyjnymi łazienkami rezerwuje gościom emocje pobytu w apartamencie z łóżem wyposażonym w zapadnię. Dawni panowie Czochy uruchamiali ją po rozczarowującej nocy i partnerka ginęła w nurtach płynącej pod zamkiem Kwisy. Pobytu na zamku uatrakcyjniają pokazy walk rycerskich, występy taneczne i kabaretowe oraz koncerty. Działają tu stylowe lokale i specjalizująca się w daniach kuchni polskiej, restauracja. W zamku nakręcono wiele filmów fabularnych i dokumentalnych. W zamkowej winiarni odbywają się degustacje miodu pitnego, trunku mocno związanego z kulturą dawnej Polski i cieszącego się uznaniem smakoszy.



www.zamekczocha.com



Zamek w Rydzynie

– feniks z popiołów

Był rezydencją króla Polski Stanisława Leszczyńskiego, placówką edukacyjną, „gniazdem patriotyzmu” i szkołą Hitlerjugend.

Po Leszczyńskich na zamku osiedli Sułkowscy, czyniąc z niego promieniujący na całą Wielkopolskę ośrodek kulturalny i w edukacyjny. Jeden z budynków założonego wówczas gimnazjum pijarów nadal pełni funkcję szkoły! Z „tych” Sułkowskich wywodził się adiutant Napoleona, Józef, który poległ bohatersko w Kairze. W czasie II wojny światowej Niemcy urządzili w zamkowych murach szkołę Hitlerjugend, a potem budynek spalili. Pieczętowanie odbudowany, barokowy obiekt z elementami wystroju klasycznego został zaadaptowany na hotel z niewielkim spa i salami konferencyjnymi. W ofercie jest wesele w Sali Balowej z nocą poślubną w Pokoju Królewskim, wynajem sal na konferencje, a doroczną atrakcją stanowi Zjazd Pojazdów Zabytkowych „Zamek w Rydzynie”.

www.zamek-rydzyna.com.pl



Rydzyna jest usytuowana
nieomal w połowie drogi
pomiędzy Poznaniem
i Wrocławiem.

Wydawca:

Polska Organizacja Turystyczna (POT)

ul. Chałubińskiego 8

00-613 Warszawa

kontakt: pot@pot.gov.pl, telefon: +(4822) 536 70 70

www.pot.gov.pl

Teksty: Paweł Wroński, Anna Kłossowska

Redakcja: Maja Laube, Marta Olejnik

Zdjęcie na okładce: T. Gębuś

Zdjęcia: archiwa POT, A. Brzoza/Fotonova (8a, 40, 43), Fotolia, fotopolska.pot.gov.pl, T. Gębuś (42, 55b), A. i K. Kobus/TravelPhoto (9, 20, 35, 36, 57, 62, 63), J. Morek/Forum (27), A. A. Mroczek/Fotonova (21) Shutterstock, J. Włodarczyk (10, 51), Ł. Zandecki (22, 23, 39, 61), D. Zaród (27)

Fotoedycja: Karolina Krämer

Projekt makiety: BOOKMARK Graphic Design Studio

Projekt okładki: Polska Organizacja Turystyczna (POT)

Skład: Karolina Krämer

Produkcja: Jadwiga Szczęsnowicz

© Copyright by Polish Tourist Organisation (POT)

© Copyright by BOOKMARK SA Publishing Group

Warszawa 2017

All rights reserved

BOOKMARK SA Publishing Group

e-mail: biuro@book-mark.pl

www.book-mark.pl

ISBN: 978-83-7336-396-0